

Ekstern oversættelse

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Udvalget om International Handel

FORELØBIG
2005/2247(INI)

24.1.2006

UDKAST TIL BETÆNKNING

om resultaterne af WTO's ministerkonference i Hongkong
(2005/2247(INI))

Udvalget om International Handel

Ordfører: Georgios Papastamkos

PR_INI_art113

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	8
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	8

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om resultaterne af WTO's ministerkonference i Hongkong (2005/2247INI)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til ministererklæringen fra Verdenshandelsorganisationens (WTO) sjette ministerkonference vedtaget den 18. december 2005¹,
- der henviser til sluterklæringerne fra WTO's parlamentariske konference den 12.-15. december 2005 og den 25.-26. november 2004,
- der henviser til sin beslutning af 1. december 2005 om forberedelserne til WTO's sjette ministerkonference i Hongkong²,
- der henviser til Rådets konklusioner vedrørende Doha-udviklingsdagsordenen efter den ekstraordinære samling i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18. oktober 2005 (13378/05),
- der henviser til sin beslutning af 12. maj 2005 om evaluering af Doha-runden efter WTO's afgørelse af 1. august 2004³,
- der henviser til afgørelse truffet i WTO's almindelige råd den 1. august 2004⁴,
- der henviser til erklæringen fra WTO's ministerkonference i Doha af 14. november 2001⁵,
- der henviser til sine tidligere beslutninger af 15. december 1999 om WTO's tredje ministerkonference i Seattle⁶, af 13. december 2001 om WTO-mødet i Qatar⁷ og beslutningen af 25. september 2003 om WTO's femte ministerkonference i Cancún⁸,
- der henviser til Sutherland-rapporten om WTO's fremtid: "The Future of the WTO: Addressing Institutional Challenges in the New Millennium"⁹,
- der henviser til sin beslutning af 9. marts 2005 om forslag til Rådets forordning om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer¹⁰,
- der henviser til forretningsordenens artikel 45,
- der henviser til betænkning fra Udvalget om International Handel og udtalelser fra Regionaludviklingsudvalget, Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, Udvalget om Industri, Forskning og Energi og Økonomi- og Valutaudvalget (A6-0000/2006),

¹ Dokumentets nummer: 05-6248, dokumentets betegnelse: WT/MIN(05)/DEC).

² Vedtagne tekster, 1.12.2005, P6_TA(2005)0461.

³ Vedtagne tekster, 12.5.2005, P6_TA(2005)0182.

⁴ Dokumentets nummer: 04-3297, dokumentets betegnelse: WT/L/579).

⁵ Dokumentets nummer: 01-5859, dokumentets betegnelse: WT/MIN(01)/DEC/1).

⁶ EFT C 296 af 18.10.2000, s. 121.

⁷ EFT C 177E af 25.7.2002, s. 290.

⁸ EUT C 177E af 26.3.2002, s. 393.

⁹ Report by the Consultative Board to the Director-General Supachai Panitchpakdi, WTO, December 2004.

¹⁰ Vedtagne tekster, 9.3.2005, P6_TA-PROV(2005)0066.

- A. der henviser til, at det multilaterale handelssystem i WTO bidrager til øget sikkerhed, gennemsigtighed og stabilitet i international handel og til en bedre forvaltning af globaliseringen i kraft af multilaterale regler og discipliner og retslig bilæggelse af tvister,
- B. der henviser til, at en vellykket afslutning på Doha-runden, hvor der sikres en ægte yderligere liberalisering af handelen og strammere multilaterale regler, kan udgøre et vigtigt parameter med hensyn til at stimulere verdensomspændende økonomisk vækst, udvikling og beskæftigelse og effektivt bidrage til at integrere udviklingslandene i verdensøkonomien,
- C. der henviser til, at EU har spillet en ledende rolle i forhandlingerne siden lanceringen af Doha-runden og fremsat troværdige og væsentlige tilbud på alle forhandlingsområder, herunder landbruget, mens andre udviklede lande og avancerede udviklingslande ikke har udvist samme fleksibilitet og grad af vilje,
- D. der henviser til, at bestræbelserne på at overholde 2006-fristen for afslutningen af Doha-runden ikke bør bringe målsætningen om at opnå et ambitiøst og afbalanceret resultat i fare,
- E. der henviser til, at Doha-runden bør udvise udviklingsorienterede resultater på alle forhandlingsområder, specielt til gavn for de mindst udviklede lande,
- F. der henviser til, at man er enedes om en slutdato for afskaffelsen af landbrugseksportsubsidier, mens der ikke er opnået tilsvarende fremskridt, hvad angår indenlandsk støtte samt markedsadgang,
- G. der henviser til, at NAMA indebærer betragtelige potentielle handelsgevinster ikke kun for EU, men også for udviklingslandene, eftersom en betydelig del af deres handel udgøres af industrivarer, og de oplever høje toldbarrierer i samhandelen med andre udviklingslande,
- H. der henviser til, at den nuværende forhandlingslinje ikke har resulteret i nogen tilfredsstillende resultater på tjenesteydelsesområdet; der henviser til, at EU's mål er en ægte yderligere liberalisering, samtidig med at man bevarer WTO-medlemmernes nationale politikmål og deres ret til at regulere offentlige tjenester,
- I. der henviser til, at en forbedring af WTO's regler om handelslettelse, antidumping og andre regelområder vil være til fordel for alle WTO's medlemmer, idet det øger retssikkerheden, reducerer omkostningerne i forbindelse med handelstransaktioner og hindrer misbrug eller udnyttelse i protektionistisk øjemed,
- J. der henviser til, at den måde, hvorpå globaliseringsprocessen og WTO's rolle fremstilles, ofte er vildledende og giver anledning til misforståelser, og at der er behov for øget kontrol og gennemsigtighed i WTO,

Ekstern oversættelse

1. gentager sin vilje til at anlægge en multilateral indfaldsvinkel til handelspolitikken og sin støtte til WTO som det centrale forum for styring af globaliseringsprocessen; påpeger, at fejlslagne multilaterale forhandlinger og et skift til bilaterale/regionale aftaler vil resultere i en uensartet liberaliseringsproces og en skæv udvikling og dermed skade især udviklingslandene;
2. beklager det langsomme fremskridt i forhandlingerne indtil videre og det forhåndsbestemte lave ambitionsniveau med hensyn til resultatet af ministerkonferencen i Hongkong; udtrykker imidlertid tilfredshed med, at ministererklæringen i det mindste baner vejen for yderligere forhandlinger på nøgleområder;
3. fastholder, at alle centrale forhandlingsområder bør behandles parallelt i overensstemmelse med helhedsprincippet og med et ensartet højt ambitionsniveau;
4. henleder endnu en gang opmærksomheden på nødvendigheden af, at EU-landbrugets multifunktionalitet respekteres;
5. erindrer om, at EU som følge af reformen af den fælles landbrugspolitik i 2003 i væsentlig grad har reduceret sin handelsfordrejende interne støtte;
6. henviser til det vigtige tilbud fra EU om at afvikle sin eksportrestitutionsordning inden 2013, og fastholder, at de øvrige WTO-medlemmer bør komme med et lignende udspil, hvad angår eksportkreditter, statsforetagender og fødevarerhjælp;
7. erklærer - med hensyn til markedsadgang - at der er behov for en grad af fleksibilitet både gennem formelen for toldnedskæringer og gennem udpegning af følsomme varer; nævner muligheden af, at udviklingslandene selv udpeger særlige varer; glæder sig i den forbindelse over fastsættelsen af et fælles sæt specifikke indikatorer;
8. udtrykker tilfredshed med aftalen om afskaffelse af eksportsubsidier for bomuld senest i 2006 og told- og kontingentfri adgang for de mindst udviklede lande; beklager dog de manglende fremskridt med hensyn til indenlandske subsidier;
9. beklager de manglende fremskridt vedrørende oprettelsen af et register for vine og spiritus samt udvidelsen af beskyttelsen af geografiske betegnelser til andre varer; erindrer om, at disse elementer er væsentlige for et afbalanceret forhandlingsresultat;
10. kræver ambitiøse resultater i forhandlingerne om NAMA, idet der sikres nye reelle muligheder for markedsadgang, herunder Syd-Syd-handel, i kraft af væsentlige beskæringer i de anvendte satser; opfordrer de avancerede udviklingslande til at påtage sig deres del af ansvaret og fastslår, at resultatet bør afspejle det vedtagne princip om mindre end fuld gensidighed;
11. udtrykker tilfredshed med anvendelsen af en schweizisk formular for toldnedskæringer; understreger dog, at harmoniseringseffekten af en sådan formel ikke bør udvandes gennem anvendelse af flere koefficienter; stiller sig velvilligt til, at der tages

Ekstern oversættelse

sektorspecifikke initiativer inden for sektorer, som er interessante for EU ud fra et eksportmæssigt synspunkt;

12. påpeger, at det er af strategisk interesse, at alle handelspartnere også nedbryder deres uberettigede ikke-toldmæssige barrierer;
13. beklager de manglende fremskridt på tjenesteydelsesområdet og opfordrer til, at forhandlingerne intensiveres under behørig hensyntagen til de svage og sårbare økonomiers interesser; beklager, at der i sluterklæringen ikke fastsættes kvantitative mål for afgivelsen af reviderede tilbud; gentager, at sundhed, uddannelse og audiovisuelle tjenester bør udelukkes fra liberalisering;
14. påpeger endnu en gang at forhandlingerne for at kunne kaldes vellykkede bør udmunde i tilsagn om konkrete udviklingsfordele på alle forhandlingsområder, navnlig til fordel for de mindst udviklede lande, og bør bidrage til opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene;
15. udtrykker tilfredshed med aftalen om told- og kontingentfri markedsadgang for de mindst udviklede lande; beklager imidlertid, at det fortsat er muligt at opretholde restriktioner for varer af central betydning for de mindst udviklede lande, og at en sådan forpligtelse fortsat er valgfri for avancerede udviklingslande; opfordrer alle udviklede og avancerede udviklingslande til at følge EU's model vedrørende "alt undtagen våben"-initiativet;
16. mener, at en yderligere gradvis Syd-Syd-markedsåbning og opslutning omkring strammere multilaterale regler vil være til gavn for den økonomiske udvikling og integreringen af udviklingslandene i den globale økonomi, samtidig med at en særlig og differentieret behandling bør udgøre en integrerende del af WTO-aftalerne;
17. understreger vigtigheden af fyldestgørende teknisk bistand med henblik på at hjælpe udviklingslandene med at opfylde nye forpligtelser, tilpasse sig til reformer og iværksætte WTO-reglerne på effektiv vis; understreger også nødvendigheden af at tilskynde svage og sårbare økonomier til at integrere handel i deres nationale udviklingspolitikker og fattigdomsbekæmpelsesstrategier; støtter udvidelsen af "bistand til handel" til udviklingslandene med det formål at styrke deres handels- og eksportkapacitet, diversificere deres produktionsbaser og erstatte toldindtægter med andre fiskale indtægter;
18. ser med tilfredshed på de fremskridt, der indtil videre er gjort i forhandlingerne om handelslettelse; kræver multilaterale tilsagn om øget retssikkerhed, forenkling og modernisering af handelsprocedurene; understreger den særlige betydning, som målrettet teknisk bistand har på dette område;
19. understreger vigtigheden af at ansøre til offentlig og politisk støtte til WTO's multilaterale handelssystem; understreger, at der er behov for en bedre information af offentligheden og en bredere høring af civilsamfundet; henleder endnu en gang opmærksomheden på det vigtige bidrag, som den parlamentariske dimension kan yde som et middel til at styrke den demokratiske kontrol og åbenhed over for borgerne;

Ekstern oversættelse

20. erklærer, at det er villig til at bidrage positivt til forhandlingsprocessen gennem de forskellige kontakter, dets medlemmer har med kolleger fra de lande, med hvem EU deler fælles interesser;
21. påpeger betydningen af, at Europa-Parlamentet informeres og høres fuldt ud af Kommissionen om EU's strategi efter Hongkong-konferencen og om fremskridtet i forhandlingerne;
22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen og til medlemsstaternes parlamenter, de tiltrædende lande og ansøgerlandene, WTO's generalsekretær og formanden for Den Interparlamentariske Union.

BEGRUNDELSE

Ηράκλειτος [έφη] "το αντίζουν συμφέρον και εκ των διαφερόντων καλλίστην αρμονίαν και πάντα κατ' έριν γίνεσθαι"

Aριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια, Θ2.1155 β 5

Heracleitus [said] that "it is what opposes that helps and from different tones comes the fairest tune and all things are produced through strife"

Aristotle, Nicomachean Ethics, Book 8I

1. Hongkong-ministerkonferencen: begrænsede forventninger - beskedne resultater

Målet med denne egen initiativbetænkning er at afgive en vurdering af Doha-runden efter afholdelsen af WTO's sjette ministerkonference i Hongkong (13.-18. december 2005).

Den nuværende runde af multilaterale handelsforhandlinger har stået på siden november 2001, og som følge af det kollektive ønske om at afslutte runden inden udgangen af 2006, er den nu gået ind i slutfasen.

De foregående forhandlingsfaser - fra Doha til Hongkong over Cancún og Genève - har afsløret store forskelle med hensyn til de centrale deltageres forventninger, tilgange og strategier og afdækket problemer med at forsøge at nå et ambitiøst og afbalanceret resultat, som dækker alle forhandlingsområder. Følgelig er mulighederne for fremskridt ofte forpasset, mange mellemliggende frister er overskredet, og der er ikke gjort de fremskridt i forhandlingerne, man kunne have håbet og forventet.

Fordi den femte ministerkonference i Cancún i september 2003 endte som en fuldstændig fiasko, og eftersom den ramme WTO's almindelige råd vedtog i august 2004 frembød mangler, var det oprindelige mål for Hongkong-mødet at forbedre sidstnævnte og sikre et gennembrud ved at fastsætte nærmere regler på en række centrale forhandlingsområder, f.eks. inden for landbrug, markedsadgang for ikke-landbrugsvarer og tjenester, og at nå til enighed om en betydningsfuld udviklingspakke, samtidig med at man sikrede fremskridt på andre forhandlingsområder. Men på grund af et vedvarende dødvande omkring det centrale spørgsmål om markedsadgang for landbrugsvarer og manglende fleksibilitet hos andre vigtige aktører måtte man i sidste ende slække på ambitionerne, og det stod klart endnu inden ministerkonferencens start, at der kun kunne opnås beskedne resultater.

Den parlamentariske overvågning af Hongkong-forhandlingerne - Europa-Parlamentet repræsenteredes i Hongkong af en delegation af MEP'er - førte til, at Den Interparlamentariske Union og Europa-Parlamentet den 15. december 2005 vedtog en fælles erklæring. Selv om dette bidrag utvivlsomt var positivt, udgør de nuværende ordninger i kvalitativ henseende endnu ikke et egentligt forum til sikring af demokratisk kontrol og åbenhed i WTO. Europa-Parlamentets delegation støttedes med information fra Kommissionen og det britiske formandskab vedrørende EU's forhandlingsstrategi og de generelle fremskridt, som opnåedes før og under Hongkong-konferencen.

I nærværende betænkning kommenteres de begrænsede resultater, som opnåedes i Hongkong. Der gøres desuden opmærksom på det betydelige arbejde, som rester. Der bakkes op omkring EU's forhandlere, og der fokuseres på de næste forhandlingsfaser.

2. Konferencens resultater efter emne

Dette kapitel bygger på ministererklæringens tekst med en særlig henvisning til EU's forhandlingspositioner.

2.1 Landbrug

Spørgsmålet om landbrugsvarer blev af en række udviklingslande og udviklede lande betegnet som afgørende for forhandlingerne som helhed, hvilket tvang EU og især USA i defensiven. Det var derfor nødvendigt at bryde dette dødvande, hvis forhandlingerne på andre områder skulle gøre fremskridt overhovedet. Som anført i det følgende, ydede Hongkong-konferencen et værdifuldt bidrag med hensyn til visse aspekter af dette emne:

- Der blev indgået en aftale om den endelige afvikling af alle former for eksportsubsidier senest i 2013, det år, hvor de nuværende ordninger under den fælles landbrugspolitik bortfalder. Men for at sikre parallelitet mellem eksportrestitutioner og andre former for eksportsubsidier, f.eks. eksportkreditter, eksporterende statsforetagender og fødevarehjælp, vil denne dato først blive bekræftet, når der er indført egnede discipliner omkring disse praksisser. Andre spørgsmål, som f.eks. væsentlige beskæringer af subsidier inden 2013, er også stadig uløste.
- Med hensyn til indenlandsk støtte blev der opnået enighed om at fastsætte tre bånd for reduktioner og større lineære nedskæringer på de øverste støtteniveauer (øverste bånd). Det ser også ud til, at der er en vis konvergens med hensyn til beskæringer af det endelige samlede aggregerede mål for støtte (AMS), den samlede beskæring af handelsforvridende indenlandsk støtte og *de minimis*-grænserne. Man enedes desuden om at revidere kriterierne for den grønne kasse.
- Vedrørende det vanskelige spørgsmål om markedsadgang, dvs. en sænkning af landbrugstolden, blev der ikke gjort nogen væsentlige fremskridt. Det ser ud til, at der er enighed om indførelsen af fire bånd for strukturering af toldnedskæringer, men ikke omkring grænserne for disse bånd, nedskæringerens omfang og andre spørgsmål, som f.eks. udvælgelse og særbehandling af følsomme varer, driften af den særlige beskyttelsesmekanisme osv.
- Der henvistes til det fortsatte arbejde med geografiske betegnelser (oprettelse af et register for vine og spiritus og udvidelse af beskyttelsen af geografiske betegnelser til andre varer), men der er ikke registreret fremskridt vedrørende dette spørgsmål, som er af central betydning for EU.
- Specielt hvad angår bomuld, enedes man om, at de udviklede lande afskaffer eksportsubsidierne i 2006, og at disse lande giver told- og kontingentfri adgang for bomuldseksport fra de mindst udviklede lande fra gennemførelsesperiodens start. Men der blev ikke opnået nogen fremskridt med hensyn til indenlandsk støtte.

2.2 Markedsadgang for ikke-landbrugsvarer (NAMA)

De begrænsede fremskridt i landbrugsforhandlingerne bidrog i en vis grad til opfyldelsen af EU's og andre udviklede landes ønske om accept af en gradvis toldreduktion, der fører til vedtagelsen af en "schweizisk formel" for afskaffelse eller beskæring af tolden. Der opnåedes også enighed om særbehandling for udviklingslandene, herunder ordninger for asymmetrisk gensidighed, hvad angår toldreduktioner.

Selv om accepten af den schweiziske formel er en særlig betydningsfuld udvikling, bør der træffes vanskelige beslutninger senest den 30. april 2006 vedrørende omfanget af toldnedskæringerne (gennem vedtagelse af koefficienter) og fastsættelsen af de basissatser, som skal danne udgangspunkt for sådanne nedskæringer. I erklæringen opfordres medlemmerne også til at fremsætte forslag vedrørende spørgsmålet omkring ikke toldmæssige barrierer.

2.3 Tjenesteydelser

Hvad angår tjenesteydelser henvistes blot til de fremskridt, der er gjort lige fra indførelsen af GATS til aftalen i august 2004. Medlemmerne afgav også en udtalelse om intensiveringen af de relevante forhandlinger i overensstemmelse med bilag C til Hongkong-ministererklæringen. Det lykkedes ikke konferencen at gøre nogen væsentlige fremskridt i retning af en yderligere liberalisering af den internationale handel med tjenesteydelser, hvilket betyder, at der nu bør gøres usædvanlig store fremskridt såvel multilateralt som bilateralt, hvis Doha-rundens mål skal opfyldes. For EU er fremskridt i denne sektor af afgørende betydning for dets økonomi og beskæftigelse.

2.4 Handel og udvikling

Med hensyn til støtten til udviklingslandene og en mere harmonisk integrering af disse i den globale økonomi blev der truffet en række beslutninger, bl.a.:

- Afskaffelse af toldmæssige og kvantitative begrænsninger i eksporten fra de mindst udviklede lande senest i 2008 eller ikke senere end starten af gennemførelsesperioden. Denne indrømmelse vil dog kun blive givet af udviklede lande og udviklingslande, der "erklærer sig i stand hertil", og begrænsninger kan opretholdes for indtil 3 % af toldpositionerne. I ministererklæringen henvises også til foranstaltninger til lettelse af transaktioner og forenkling af oprindelsesregler, øget teknisk støtte, fremme af oprettelse af institutioner osv.
- En mere aktiv inddragelse af WTO i internationale organisationers og individuelle landes bestræbelser på at gennemføre "bistand til handel"-ordninger, som sætter de mindst udviklede lande i stand til at styrke deres produktions- og eksportkapacitet og nødvendige handelsinfrastruktur.
- En revurdering og yderligere styrkelse af WTO's strategi for levering af teknisk bistand og uddannelsesplaner til udviklingslandene.

2.5 Eventuelt

Hvad angår alle andre spørgsmål (f.eks. WTO-regler, handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS), miljø, handelslettelse, gennemførelse af eksisterende aftaler,

små økonomier, handel og teknologioverførsel, e-handel, samarbejde med andre internationale organisationer osv.), tilføjede Hongkong-konferencen i alt væsentligt intet nyt, men bekræftede blot resultaterne og opfordrede de deltagende medlemmer til at fortsætte og intensivere forhandlingerne.

3. Samlet vurdering

Alt i alt kan resultatet af Hongkong-konferencen omstændighederne taget i betragtning anses for positivt, selv om de faktiske resultater var beskedne i betragtning af manglen på kreative gennembrud inden for en lang række centrale emner. Man enedes om en pakke af udviklingsforanstaltninger, og hvad der er endnu vigtigere, medlemmerne gentog deres tilsagn med hensyn til en vellykket afslutning på runden inden udgangen af 2006 og fastsatte en række mellemliggende frister med henblik på opfyldelsen af dette mål.

EU ydede endnu en gang et større bidrag til dette positive resultat, idet det accepterede at give et betinget tilsagn om 2013 som slutdato for afskaffelsen af eksportsubsidier. Det ser imidlertid ikke ud til, at der er opnået meget til gengæld for denne indrømmelse inden for andre områder af landbrugsforhandlingerne eller på øvrige nøgleområder.

Større avancerede udviklingslande afviser fortsat EU's forslag om markedsadgang for landbrugsvarer trods de betydelige ofre, dette forslag medfører for EU's landdistrikter, og de har indtil videre afslået at gøre nogen meningsfyldte indrømmelser på NAMA- og tjenesteydelsesområdet. Denne holdning er så meget mere bekymrende, som disse lande hører blandt dem, der opretholder de højeste beskyttelsesniveauer og ligger inde med nøglen til de fattigere landes udvikling gennem fremme af Syd-Syd-handelen.

Selv om udviklingshensyn fortsat vil og bør indgå som et centralt element i disse forhandlinger, bør de ikke forveksles med en ensidig hensyntagen til store landbrugseksportørers interesser eller kunne tjene som dække for protektionisme.

EU har i de forskellige forhandlingsfaser udvist lederskab med hensyn til vedtagelsen af foranstaltninger til fordel for de fattigste medlemmer, f.eks. vedrørende adgang til medicin, told- og kontingentfri markedsadgang for de mindst udviklede lande samt bomuld. Selv om andre medlemmer også har accepteret at give tilsagn vedrørende disse spørgsmål inden og under Hongkong-ministerkonferencen, er disse tilsagn ikke så vidtrækkende (told- og kontingentfri markedsadgang og bomuld) eller på samme fremskredne gennemførelsesstadium (adgang til medicin) som i EU's tilfælde.

EU har også sammen med andre udviklede medlemslande lanceret idéen om en "gratis runde" til fordel for de fattigste medlemmer, der som følge af disse initiativer vil opnå en masse, bl.a. i form af øget støtte til handel, og forventes kun at give lidt.

Yderligere ensidige indrømmelser fra EU's side på dette stadium ville helt klart risikere at skade gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik efter reformen og være af ringe gavn for de lande, for hvem udviklingsdagsordenen er udformet.

Det er derfor på tide, at forhandlernes retter opmærksomheden mod andre vigtige forhandlingsområder, f.eks. NAMA og tjenesteydelser, men også handelslettelse og regelemner med henblik på at fastsætte nærmere regler og discipliner, som virkelig gør en forskel i international handel.

Det ville være i EU's interesse, hvis deltagelse i Doha-runden fortsat bør foregå i overensstemmelse med Lissabon-strategiens mål om øget vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. Det ville også være til fordel for de mange udviklingslande, som nyder faktiske eller potentielle komparative fordele i industri- og servicesektoren, og for hvem en "ren landbrugsrunde" ville betyde et større tab af muligheder.

4. Efter Hongkong

Hongkong-konferencen viste, at vejen til en vellykket afslutning på den nuværende runde fortsat er åben. Vejen er dog ujævn og kunne hurtigt ende i en blindgyde.

Det lader til, at den politiske vilje er til stede, men holdningerne er fortsat meget forskellige, og det, at der indtil videre næsten udelukkende er fokuseret på landbrugsforhandlingerne, har ikke gjort det muligt at indgå kompromiser på tværs af emner, hvilket er så vigtigt på så fremskredent et stadium.

Det er fortsat uvist, om de meget stramme frister, som blev fastsat i Hongkong, kan overholdes.

På et tidspunkt, hvor WTO-medlemmerne indleder den sidste og vanskeligste forhandlingsfase, ville det formentlig være formålstjenligt at anlægge en overordnet indfaldsvinkel til hele processen.

Alle parter bør indse, at der ikke findes noget levedygtigt alternativ til det multilaterale handelssystem, når det gælder om at sikre økonomisk integration og udvikling, en effektiv styring af den øgede økonomiske indbyrdes afhængighed og en fredelig og retfærdig bilæggelse af tvister. En vellykket afslutning af Doha-runden ville styrke og fremme international handel og udvikling og gøre det internationale handelssystem mere retfærdigt og effektivt til fordel for alle medlemmer. Det ville desuden dæmme op for spredningen af protektionisme. Hertil kommer, at en vellykket Doha-runde også kunne give internationalt samarbejde og integration som helhed en kraftig saltvandsindsprøjtning i en tid, hvor efterspørgslen efter internationale institutioner og styring af verdenspolitikken overstiger udbuddet.

Selv om der i WTO er et vist rum for hensyn til de fattigste Syd-landes udvikling, miljøbeskyttelse og socialt ansvar, bør man holde sig for øje, at WTO ikke udelukkende er et udviklingsorgan og endnu mindre en miljø- eller socialpolitisk organisation. Det er rent faktisk en særorganisation med et specifikt kompetenceområde vedrørende international handel. Det, at man har overlæst organisationens dagsorden med spørgsmål, som rækker ud over "handelsrelaterede emner", og givet dem en alt for stor vægt i Doha-erklæringen, har vanskeliggjort forhandlingerne yderligere. Disse problemer forstærkes i mange tilfælde af manglen på demokrati i WTO's forbindelser til civilsamfundet og en utilstrækkelig indsats med hensyn til kommunikation og information.

Desuden har den drejning, forhandlingerne har taget indtil videre på baggrund af WTO's stadig mere uensartede sammensætning, vist, at initiativer til regulering af de områder af medlemmernes interne økonomiske politikker, der har en handelspolitisk dimension, møder modstand, som medfører, at forhandlingerne kører fast og resulterer i et vedvarende sammenbrud i kommunikationen.

Under forhandlingerne op til Hongkong-konferencen og under selve konferencen har EU til stadighed søgt at fremme et helhedssyn på Doha-runden, idet det både har tilstræbt en yderligere liberalisering af international handel med varer og tjenesteydelser og en styrkelse af de multilaterale handelsregler og discipliner, samtidig med at det har søgt at fremme og støttet verdens fattigste landes udviklingsbestræbelser. Takket være de utrættelige anstrengelser, som Kommissionens team af dygtige forhandlere har udfoldet, medlemsstaterne sammenhold og Europa-Parlamentets støtte var EU i stand til at stille vigtige, troværdige og konstruktive forslag inden for alle emner, som var omfattet af Hongkong-forhandlingerne. EU vil helt bestemt fortsætte sin indsats i de kommende måneder og vil formentlig blive endnu kraftigere involveret i bestræbelserne på at sikre en vellykket afslutning på runden.

EU's springbræt til forhandlingerne og dets objektive referenceramme udgøres af den gældende lovgivning vedrørende det indre marked. En kognitiv projicering af den europæiske styringsmodel - der bygger på den normative magts særlige kendetegn - over på den større skala, som styringen af verdenshandelen udgør, kolliderer med det mindre regulerede og mindre bindende WTO-system. Jo mere stabilt og integreret, WTO-systemet bliver, jo større bliver den heraf følgende globale konvergens, og jo tættere vil det multilaterale handelssystem komme på den europæiske model for eksterne aktioner.